ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE

XX XX 2024. – Projet d'arrêté royal relatif à la détermination d'une liste limitative d'intérêts légitimes visée à l'article 29, § 1er/2, alinéa 1er, 3° en 4°, de l'ancien Code civil ainsi que la façon dont ces intérêts légitimes peuvent être prouvés

XX XX 2024. – Ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen bedoeld in artikel 29, § 1/2, eerste lid, 3° en 4°, van het oud Burgerlijk Wetboek alsook de wijze waarop deze gerechtvaardigde belangen kunnen worden bewezen

PHILIPPE, Roi des Belges,

À tous, présents et à venir, Salut.

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Vu l'ancien Code civil, l'article 29, § 1er/2, alinéa 2, inséré par la loi du 13 septembre 2023 portant des dispositions diverses en matière de modernisation de l'état civil ;

Gelet op het oud Burgerlijk Wetboek, artikel 29, §1/2, tweede lid, ingevoegd bij de wet van 13 september 2023 houdende diverse bepalingen inzake modernisering van de burgerlijke stand;

Vu la loi du 13 septembre 2023 portant des dispositions diverses en matière de modernisation de l'état civil, l'article 83 ;

Gelet op de wet van 13 september 2023 houdende diverse bepalingen inzake modernisering van de burgerlijke stand, artikel 83;

Vu les avis de l'Inspecteur des Finances, donnés le 5 juin 2024;

Gelet op de adviezen van de inspecteur van Financiën, gegeven op 5 juni 2024;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le 4 juillet 2024 ;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting, gegeven op 4 juli 2024;

Vu l'avis n° 17/2024 de l'Autorité de protection des données, donné le 23 février 2024 ;

Gelet op het advies nr. 17/2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit, gegeven op 23 februari 2024;

Vu l'avis … du Conseil d'État, donné le… en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Gelet op advies .. van de Raad van State, gegeven op .., met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Sur la proposition du Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Chapitre 1er. Liste des intérêts légitimes

Art. 1er. Pour l'application de l'article 29, § 1/2, alinéa 1er, 3° et 4°, de l'ancien Code civil, les intérêts suivants sont considérés comme légitimes pour l'obtention d'une copie ou d'un extrait d'un acte de l'état civil :

1° établir ou modifier un acte d'état civil à l'étranger ;

2° mener des procédures judiciaires concernant l'état de la personne ;

3° s'enregistrer auprès d'une instance de sécurité sociale étrangère ou d'une autre autorité étrangère;

4° justifier d'une parenté en vue d'effectuer un voyage ;

5° établir un acte notarié;

6° accepter ou renoncer à une succession ;

7° rechercher un emploi à l'étranger ;

8° demander un passeport, une carte d'identité ou un permis de conduire étrangers ;

9° connaître ses testateurs ou héritiers;

10° être en possession d'un mandat privé de la personne dont l'acte établit ou modifie l'état de la personne.

La liste d'intérêts légitimes visée à l'alinéa 1er est limitative.

Op de voordracht van de Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Hoofdstuk 1. Lijst van gerechtvaardigde belangen

Art. 1. Voor de toepassing van artikel 29, §1/2, eerste lid, 3° en 4° van het oud Burgerlijk Wetboek, worden volgende belangen als gerechtvaardigd beschouwd voor het verkrijgen van een afschrift of uittreksel van een akte van de burgerlijke stand:

1° het opmaken of wijzigen van een akte van de burgerlijke stand in het buitenland;

2° het voeren van een gerechtelijke procedure inzake de staat van de persoon;

3° zich registreren bij een buitenlandse sociale zekerheidsinstantie of een andere buitenlandse autoriteit;

4° het bewijs van verwantschap leveren met het oog op het maken van een reis;

5° het opmaken van een notariële akte;

6° het verkrijgen of verwerpen van een nalatenschap;

7° het solliciteren in het buitenland ;

8° het aanvragen van een buitenlands paspoort, identiteitskaart of rijbewijs;

9° het kennen van zijn erflaters of erfgenamen;

10° het beschikken over een onderhands mandaat van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt.

De in het eerste lid bedoelde lijst van gerechtvaardigde belangen is limitatief.

Chapitre 2. Preuve de l'intérêt légitime

Art. 2. Pour l'application de l'article 29, § 1/2, alinéa 1er, 3° et 4°, de l'ancien Code civil, le demandeur joindra la preuve de l'intérêt légitime en annexe à la demande de délivrance d'une copie ou d'un extrait d'un acte de l'état civil.

Art. 3. Le SPF Justice enregistre le numéro du registre national attribué en exécution de l'article 2, dernier alinéa de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, ou le numéro d'identification de la Banque-carrefour attribué en exécution de l'article 4, § 2 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale, du demandeur, sa qualité à l'égard de la personne dont l'acte établit l'état de la personne, l'intérêt légitime et la pièce justificative de l'intérêt légitime visée à l'article 2.

Conformément à l'article 83, §2, alinéa 4, de l'ancien Code civil, les données sont conservées pendant dix ans.

Chapitre 3. Dispositions finales

Art. 4. Les dispositions suivantes entrent en vigueur le 1er janvier 2025 :

1° le présent arrêté ;

2° l'article 8 de la loi du 13 septembre 2023 portant des dispositions diverses en matière de modernisation de l'état civil.

Art. 5. Le ministre de la Justice est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à

Hoofdstuk 2. Bewijs gerechtvaardigd belang

Art. 2. Voor de toepassing van artikel 29, §1/2, eerste lid, 3° en 4°, van het oud Burgerlijk Wetboek zal de verzoeker het bewijs van het gerechtvaardigd belang als bijlage opnemen bij de aanvraag tot afgifte van een afschrift of uittreksel van een akte van de burgerlijke stand.

Art. 3. Het rijksregisternummer toegekend in uitvoering van artikel 2, laatste lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, of het identificatienummer van de Kruispuntbank toegekend in uitvoering van artikel 4, § 2, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid van de verzoeker, zijn hoedanigheid ten aanzien van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt, het gerechtvaardigd belang en het bewijsstuk van het gerechtvaardigd belang bedoeld in artikel 2 worden gelogd door de FOD Justitie.

Overeenkomstig artikel 83, §2, vierde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek, worden de gegevens worden tien jaar bewaard.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 4. De volgende bepalingen treden in werking op 1 januari 2025:

1° dit besluit;

2° artikel 8 van de wet van 13 september 2023 houdende diverse bepalingen inzake modernisering van de burgerlijke stand.

Art. 5. De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te

Par le Roi :

Le Ministre de la Justice,

Van Koningswege :

De Minister van Justitie,

P. VAN TICHGELT

KONINKRIJK BELGIË

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE

Ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen bedoeld in artikel 29, § 1er/2, eerste lid, 3° en 4°, van het oud Burgerlijk Wetboek alsook de wijze waarop deze gerechtvaardigde belangen kunnen worden bewezen

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het ontwerp van koninklijk besluit dat wij de eer hebben aan Uwe Majesteit ter ondertekening voor te leggen, beoogt, overeenkomstig artikel 29, §1/2, tweede lid, van het oud Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 september 2023 houdende diverse bepalingen inzake modernisering van de burgerlijke stand, een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen alsook de wijze waarop deze gerechtvaardigde belangen kunnen worden bewezen voor de toepassing van artikel 29, §1/2, eerste lid, van het oud Burgerlijk Wetboek vast te stellen.

Het koninklijk besluit valt binnen het kader van de lopende zaken aangezien het gaat om een zaak waarvoor geen nieuw initiatief van de Regering is vereist en die met het oog op de continuïteit van het gezag door de Uitvoerende Macht moet worden behandeld, omdat anders een voor de burgers nadelig vacuüm zou ontstaan, zoals bepaald in de omzendbrief Lopende zaken van 27 mei 2024, die door de Eerste Minister aan de Regeringsleden werd gericht.

De wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (inwerkingtreding 31.03.2019 – hierna Wet Modernisering Burgerlijke Stand) moderniseerde de burgerlijke stand. Hierbij werd ook de afgifte van afschriften en

ROYAUME DE BELGIQUE

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE

Projet d'arrêté royal relatif à la détermination d'une liste limitative d'intérêts légitimes visée à l'article 29, § 1er/2, alinéa 1er, 3° et 4°, de l'ancien Code civil ainsi que la façon dont ces intérêts légitimes peuvent être prouvés

RAPPORT AU ROI

Sire,

Le projet d'arrêté royal que nous avons l'honneur de soumettre à la signature de Votre Majesté a pour objectif, conformément à l'article 29, § 1/2, alinéa 2, de l'ancien Code civil, inséré par la loi du 13 septembre 2023 portant des dispositions diverses en matière de modernisation de l'état civil, de déterminer une liste limitative d'intérêts légitimes ainsi que la façon dont ces intérêts légitimes peuvent être prouvés pour l'application de l'article 29, § 1/2, alinéa 1er, de l'ancien Code civil.

L'arrêté royal relève des affaires courantes car il s'agit d'une affaire qui n'exige aucune initiative nouvelle de la part du Gouvernement et pour laquelle la continuité du pouvoir impose l'intervention du Pouvoir exécutif sous peine de créer une carence préjudiciable aux citoyens, telles que définies par la circulaire relative aux Affaires courantes du 27 mai 2024, adressée par le Premier Ministre aux Membres du Gouvernement.

La loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges (entrée en vigueur le 31 mars 2019 – ci-après loi Modernisation de l'état civil) a modernisé l'état civil. À cet égard, la délivrance de copies

uittreksels van akten van de burgerlijke stand gewijzigd.
De wet van 13 september 2023 houdende diverse bepalingen inzake modernisering van de burgerlijke stand heeft een aantal van de door de Wet Modernisering Burgerlijke Stand ingevoerde bepalingen gewijzigd. Deze wet had immers onder andere tot doel om de huidige wetgeving over de burgerlijke stand in overeenstemming te brengen met de Algemene Verordening Gegevensbescherming.
Zo werden onder andere ook de bepalingen over de afgifte van afschriften en uittreksels van de akten van de burgerlijke stand (artikel 29 oud BW) verder GDPR-conform gemaakt.

et d'extraits d'actes de l'état civil a également été modifiée.
La loi du 13 septembre 2023 portant des dispositions diverses en matière de modernisation de l'état civil, a modifié un certain nombre de dispositions introduites par la loi Modernisation de l'état civil, l'un des objectifs de cette loi étant de mettre la législation actuelle sur l'état civil en conformité avec le Règlement général sur la protection des données.
Ainsi, les dispositions relatives à la délivrance de copies et d'extraits des actes de l'état civil (article 29 de l'ancien Code civil) ont, en outre, notamment aussi été mises en conformité avec le RGPD.

Zoals voorheen zijn bepaalde akten van de burgerlijke stand openbaar, en dus voor iedereen beschikbaar (artikel 29, § 1, oud BW). De openbare akten werden gewijzigd. Het gaat nu om:

Comme auparavant, certains actes de l'état civil sont publics et donc, disponibles pour chacun (article 29, § 1er, de l'ancien Code civil). Les actes publics ont été modifiés. Il s'agit désormais :

1° afschriften en uittreksels van akten van overlijden opgemaakt na 31 maart 2019;
2° uittreksels van akten van overlijden opgemaakt voor 31 maart 2019 van meer dan vijfenzeventig jaar oud;
3° afschriften en uittreksels van akten van huwelijk van meer dan vijfenzeventig jaar oud;
4° afschriften en uittreksels van anderen akten van meer dan honderd jaar oud.

1° des copies et extraits d'actes de décès établis après le 31 mars 2019 ;
2° des extraits d'actes de décès établis avant le 31 mars 2019 de plus de septante-cinq ans ;
3° des copies et extraits d'actes de mariage de plus de septante-cinq ans ;
4° des copies et extraits d'autres actes de plus de cent ans.

De niet-openbare akten zijn daarentegen slechts voor een beperkt aantal personen beschikbaar (art. 29, § 1/2, oud BW). Zo kunnen enkel de volgende personen een afschrift of uittreksel van een niet-openbare akte opvragen:

Les actes non publics ne sont, en revanche, disponibles que pour un nombre limité de personnes (article 29, § 1/2, de l'ancien Code civil). Ainsi, seules les personnes suivantes peuvent demander une copie ou un extrait d'un acte non public :

1° elke persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt;

1° chaque personne dont l'acte établit ou modifie l'état de la personne ;

2° de wettelijke vertegenwoordiger van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt;

2° le représentant légal de la personne dont l'acte établit ou modifie l'état de la personne ;

3° de echtgenoot of echtgenote, de wettelijk samenwonende, de bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn in de eerste graad en de erfgenamen van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt;

3° l'époux ou l'épouse, le cohabitant légal, les ascendants ou les descendants au premier degré et les héritiers de la personne dont l'acte établit ou modifie l'état de la personne ;

4° de erfgenamen van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt voor akten waarin een aanpassing van de geslachtsregistratie vermeld staat.

Voor deze twee laatste categorieën van personen geldt een bijkomende voorwaarde: ze zullen het bewijs moeten leveren van een gerechtvaardigd belang voor het verkrijgen van een afschrift of uittreksel.
Volgens de vorige regeling was het immers onmogelijk om de respectieve belangen (van de aanvrager en de betrokkene) tegenover elkaar af te wegen. De redenen van de aanvrager om een afschrift of uittreksel te verkrijgen werd immers niet opgevraagd, noch gedocumenteerd.
De Koning werd gemachtigd om een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen alsook de wijze waarop deze gerechtvaardigde belangen kunnen worden bewezen voor de toepassing van artikel 29, §1/2, eerste lid, van het oud Burgerlijk Wetboek vast te stellen.
De lijst met toelaatbare gerechtvaardigde belangen wordt zorgvuldig opgemaakt. Het gaat immers om een afweging van de respectievelijke belangen van de verzoeker en de betrokkene, meer bepaald tussen de privacy van de betrokkene en de noodzaak tot afleveren van een afschrift of uittreksel aan de bedoelde ontvangers om redenen van verdere verwerking (m.n. het doeleinde waartoe een afschrift of uittreksel moet worden afgeleverd).
De gemeenten werden gevraagd om een behoefteanalyse uit te voeren voor het verkrijgen van een afschrift of uittreksel. De redenen waarom andere personen dan de betrokkene in het verleden een afschrift of uittreksel opvroegen werden onderzocht. Op basis daarvan werd de lijst van toelaatbare gerechtvaardigde belangen opgenomen in artikel 1 opgemaakt.
Uit de behoefteanalyse blijkt dat het opvragen van een afschrift of uittreksels veelal voor gebruik in het buitenland is. Zoals blijkt uit de lijst van gerechtvaardigde belangen opgenomen in artikel 1 van het besluit, gebeurt dit omwille van verschillende redenen, zoals: een huwelijk of erkenning van een kind in het buitenland, een verhuis naar buitenland, de registratie van akten bij buitenlandse autoriteiten (bv. buitenlandse sociale zekerheidsinstanties), de

4° les héritiers de la personne dont l'acte établit ou modifie l'état de la personne pour des actes mentionnant une modification de l'enregistrement du sexe.

Une condition supplémentaire s'applique pour ces deux dernières catégories de personnes : elles devront fournir la preuve d'un intérêt légitime pour obtenir une copie ou un extrait.
Selon la réglementation précédente, il était en effet impossible de mettre en balance les intérêts respectifs (du demandeur et de l'intéressé). Les raisons du demandeur d'obtenir une copie ou un extrait n'étaient effectivement ni demandées ni documentées.
Le Roi a été habilité à déterminer une liste limitative d'intérêts légitimes ainsi que la façon dont ces intérêts légitimes peuvent être prouvés pour l'application de l'article 29, § 1/2, alinéa 1er, de l'ancien Code civil.

La liste des intérêts légitimes admissibles est élaborée avec soin. Il s'agit en effet d'une mise en balance des intérêts respectifs du demandeur et de l'intéressé, plus précisément entre la vie privée de l'intéressé et la nécessité de délivrer une copie ou un extrait aux destinataires visés pour des raisons de traitement ultérieur (à savoir la finalité pour laquelle une copie ou un extrait doit être délivré).
Les communes sont invitées à procéder à une analyse des besoins pour l'obtention d'une copie ou d'un extrait. Les raisons pour lesquelles d'autres personnes que l'intéressé ont demandé une copie ou un extrait par le passé ont été examinées. La liste d'intérêts légitimes admissibles intégrée à l'article 1er a été élaborée sur cette base.

Il ressort de l'analyse des besoins que la demande d'une copie ou d'un extrait est souvent destinée à une utilisation à l'étranger. Comme il ressort de la liste d'intérêts légitimes intégrée à l'article 1er de l'arrêté, elle se produit pour différentes raisons, comme : un mariage ou la reconnaissance d'un enfant à l'étranger, un déménagement à l'étranger, l'enregistrement d'actes auprès d'autorités

aangifte van overlijden in het buitenland, het voeren van een gerechtelijke procedure met betrekking tot de burgerlijke stand,... Daarnaast worden er ook afschriften of uittreksels opgevraagd voor bv. de aanvraag van een zorgvolmacht, het kennen van zijn erflaters of erfgenamen.

De opname van een lijst van gerechtvaardigde belangen creëert meer transparantie naar de betrokkene toe over de rechtmatigheid van de aanvraag tot het verkrijgen van een afschrift of uittreksel.
Het gaat om een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen. Enkel de op de lijst vermelde gerechtvaardigde belangen zullen dus gebruikt kunnen worden om een afschrift of uittreksel te verkrijgen.
De lijst van gerechtvaardigde belangen bevat volgende categorieën:

1° het opmaken of wijzigen van een akte van de burgerlijke stand in het buitenland: hieronder vallen onder andere het aangaan van een huwelijk in het buitenland, een erkenning van een kind in het buitenland, een vaststelling of verandering van een naam of voornaam in het buitenland, de verbetering van een akte van de burgerlijke stand in het buitenland, de ontbinding of nietigverklaring van een huwelijk in het buitenland, een overlijden in het buitenland;

2° het voeren van een gerechtelijke procedure inzake de staat van de persoon in het buitenland, zoals onder andere een echtscheidingsprocedure, een procedure m.b.t. een rechterlijke bescherming van een persoon en zijn goederen, een procedure m.b.t. het ouderlijk gezag;

3° zich registreren bij een buitenlandse sociale zekerheidsinstantie of een andere buitenlandse autoriteit: bv. in geval van een verhuis naar het buitenland, de registratie van een afstamming in het buitenland, een aanvraag tot het verkrijgen van een buitenlandse nationaliteit of

étrangères (d'instances de sécurité sociale étrangères), la déclaration de décès à l'étranger, la conduite à une procédure judiciaire concernant l'état de la personne, ... Par ailleurs, des copies ou extraits sont également demandés notamment pour la demande d'un mandat de protection extrajudiciaire, pour connaître ses testateurs ou ses héritiers.
L'intégration d'une liste d'intérêts légitimes crée davantage de transparence envers l'intéressé concernant la licéité de la demande d'obtention d'une copie ou d'un extrait.
Il s'agit d'une liste limitative d'intérêts légitimes. Seuls les intérêts légitimes figurant sur la liste pourront donc être utilisés pour obtenir une copie ou un extrait.

La liste des intérêts légitimes comprend les catégories suivantes :

1° établir ou modifier un acte d'état civil à l'étranger : il s'agit notamment de la conclusion d'un mariage à l'étranger, d'une reconnaissance d'un enfant à l'étranger, de l'établissement ou du changement de nom ou de prénom à l'étranger, d'une rectification d'un acte d'état civil à l'étranger, d'une dissolution ou d'une annulation d'un mariage à l'étranger, d'un décès à l'étranger;

2° mener des procédures judiciaires concernant l'état de la personne à l'étranger, telles que, entre autres, les procédures de divorce, les procédures relatives à la protection judiciaire d'une personne et de ses biens, les procédures relatives à l'autorité parentale;

3° s'enregistrer auprès d'une instance de sécurité sociale étrangère ou d'une autre autorité étrangère : par exemple, en cas de déménagement à l'étranger, d'enregistrement d'une filiation à l'étranger, de demande d'obtention d'une nationalité étrangère ou de

naturalisatie in het buitenland (waarbij bv. de afstamming ten aanzien van een vorige generatie moet bewezen worden), het verkrijgen van kinderbijslag, een pensioenaanvraag in het buitenland, de registratie van een geregistreerd partnerschap in het buitenland, de inschrijving in een school in het buitenland;

naturalisation à l'étranger (lorsque, par exemple, la filiation à l'égard d'une génération précédente doit être prouvée), d'obtention d'allocations familiales, de demande de pension à l'étranger, d'enregistrement d'un partenariat enregistré à l'étranger, d'inscription dans un établissement scolaire à l'étranger;

4° het bewijs van verwantschap aantonen met het oog op het maken van een reis;

4° justifier d'une parenté en vue d'effectuer un voyage ;

5° het opmaken van een notariële akte, zoals bv. met betrekking tot een zorgvolmacht, een aan- of verkoop van een onroerend goed in het buitenland, de oprichting van een onderneming, een vermogensrechtelijk contract verbonden aan een huwelijk of relatie van samenleven in het buitenland;

5° établir un acte notarié; un achat ou une vente d'un bien immobilier à l'étranger, comme par exemple dans le cadre d'un mandat de protection extrajudiciaire, de l'achat ou de la vente d'un bien immobilier à l'étranger, de la constitution d'une société, d'un contrat immobilier lié à un mariage ou à une relation de vie commune à l'étranger ;

6° het verkrijgen of verwerpen van een nalatenschap;

6° accepter ou renoncer à une succession ;

7° het solliciteren in het buitenland ;

7° rechercher un emploi à l'étranger ;

8° het aanvragen van een buitenlands paspoort, identiteitskaart of rijbewijs;

8° demander un passeport, une carte d'identité ou un permis de conduire étrangers ;

9° het kennen van zijn erflaters of erfgenamen;

9° connaître ses testateurs ou héritiers ;

10° het beschikken over een onderhands mandaat van de persoon van wie de akte de staat van de persoon vaststelt of wijzigt.

10° être en possession d'un mandat privé de la personne dont l'acte établit ou modifie l'état de la personne.

Deze lijst is gerechtvaardigd, omdat de persoon op wie de akte betrekking heeft niet steeds zelf in staat is om zich (elektronisch of fysiek) aan te melden om een afschrift of uittreksel op te vragen. Het gaat dan in het bijzonder om personen die digitaal niet bekwaam zijn.

Cette liste se justifie par le fait que la personne concernée par l'acte n'est pas toujours en mesure de demander elle-même (électroniquement ou physiquement) une copie ou un extrait. Il s'agit en particulier des personnes qui ne sont pas numériquement compétentes.

Een andere rechtvaardiging hiervoor is de onmogelijkheid in sommige gevallen om de nodige formaliteiten te vervullen vanuit het buitenland. Dit kan het geval zijn voor het

Une autre justification est l'impossibilité, dans certains cas, d'accomplir les formalités nécessaires depuis l'étranger. Cela peut être le cas pour l'obtention d'une

verkrijgen van een legalisatie/apostille, waarbij de betaling bv. niet mogelijk is vanuit het buitenland. Hetzelfde geldt voor een beëdigde vertaling, waar het contact met een Belgische beëdigde vertaler door de persoon op wie de akte betrekking heeft vanuit het buitenland onmogelijk of moeilijk is, waardoor de voorkeur wordt gegeven om dit door een dicht familielid (één van de in artikel 29, §1/2, eerste lid, 3° en 4°oud BW bedoelde personen) te laten doen.

Gezien het gaat om een limitatieve lijst van gerechtvaardigde belangen, en het voor de gemeenten vandaag niet mogelijk is om alle redenen te kennen waarvoor er afschriften en uittreksels worden opgevraagd, is het nodig een zekere flexibiliteit in te bouwen. Om die reden wordt er voorzien in een delegatie aan de minister van Justitie om de lijst aan te passen, na advies van het Beheerscomité van de DABS (dat ten laatste op 1 januari 2025 enkel uit de verwerkingsverantwoordelijken van de DABS zal bestaan).

De verzoeker zal het gerechtvaardigd belang moeten bewijzen. Het volstaat niet om louter het gerechtvaardigd belang te vermelden.

Hoofdstuk 2 bepaalt de wijze waarop dit bewijs kan worden geleverd. Het bewijs van het gerechtvaardigd belang moet als bijlage bij de aanvraag tot aflevering van afschriften en uittreksels worden opgenomen. Het bewijs zal moeten toelichten waarom dit gerechtvaardigd belang precies wordt ingeroepen.

Dit bewijsstuk kan dan bv. een kopie zijn van het verzoek tot voorlegging van een akte (bv. door een buitenlandse overheid), een kopie van het verzoek tot voorlegging van de akte voor de aanvraag van een zorgvolmacht of nog een kopie van de kennisgeving dat men vermoed wordt erfgenaam te zijn van de betrokkene.

Op die wijze wordt het gerechtvaardigd belang onderbouwd en gedocumenteerd, zodat er een controle van de verwerkingsverantwoordelijke(n) kan plaatsvinden (op aanwezigheid van de bijlage).

Voor de toepassing van artikel 29, § 1/2, eerste lid, 3° en 4°, oud Burgerlijk Wetboek, zal voor de aanvrager bijgevolg, naast de vaststelling van de identiteit (eID), de ambtenaar van de burgerlijke

légalisation/apostille, lorsque le paiement, par exemple, n'est pas possible depuis l'étranger. Il en va de même pour une traduction jurée, lorsque le contact avec un traducteur juré belge par la personne concernée par l'acte depuis l'étranger est impossible ou difficile, de sorte qu'il est préférable de confier cette tâche à un membre de la famille proche (une des personnes visées à l'article 29, §1/2, alinéa 1er, 3° et 4° de l'ancien Code civil).

Étant donné qu'il s'agit d'une liste exhaustive des intérêts légitimes et qu'il n'est pas possible aujourd'hui pour les communes de connaître toutes les raisons pour lesquelles des copies et des extraits sont demandés, il est nécessaire de prévoir une certaine flexibilité. C'est la raison pour laquelle une délégation au ministre de la Justice est prévu pour modifier la liste, après avis du comité de gestion de la BAEC (qui ne sera composé que de responsables du traitement dans la BAEC au plus tard le 1er janvier 2025).

Le demandeur devra prouver l'intérêt légitime. Il ne suffit pas de simplement mentionner l'intérêt légitime.

Le chapitre 2 détermine la façon dont cette preuve peut être apportée. La preuve de l'intérêt légitime doit être jointe en annexe à la demande de délivrance de copies et d'extraits. La preuve devra clarifier la raison pour laquelle cet intérêt légitime est précisément invoqué.

Cette pièce justificative peut donc être, par exemple, une copie de la demande de production d'un acte (p. ex. par une autorité étrangère), une copie de la demande de production de l'acte pour la demande d'un mandat de protection extrajudiciaire, voire une copie de la notification selon laquelle une personne est présumée être l'héritière de l'intéressé.

De cette manière, l'intérêt légitime est étayé et documenté afin qu'un contrôle effectué par le(s) responsable(s) du traitement puisse avoir lieu (en présence de l'annexe).

Pour l'application de l'article 29, § 1/2, alinéa 1er, 3° et 4°, de l'ancien Code civil, il conviendra dès lors de vérifier pour le demandeur, par l'intermédiaire de l'officier de l'état civil ou de manière automatisée par

stand of automatisch door een informaticaplatform minstens moeten nagaan:

- of deze één van de hoedanigheden heeft t.a.v. de betrokkene om recht te kunnen hebben op een afschrift of uittreksel: dit recht bestaat immers enkel voor de echtgenoot of echtgenote, de wettelijk samenwonende, de bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn in de eerste graad en de erfgenamen van de betrokkene, of enkel voor de erfgenamen indien de gevraagde akte een vermelding van de aanpassing van de geslachtsregistratie bevat; én

- of er een reden is voor de aflevering van het uittreksel of afschrift, met name of er een gerechtvaardigd belang wordt aangeduid; én

- of er een stuk werd gevoegd bij de aanvraag ter bewijs van het aangeduide gerechtvaardigd belang.

Deze informatie zal worden gelogd door de FOD Justitie. De gegevens worden tien jaar bewaard.

De personen van wie de akte de burgerlijke staat vaststelt zullen via deze logbestanden dan ook kunnen raadplegen wie om welke reden een afschrift of uittreksel heeft gevraagd (recht op inzage - AVG).
De logging laat de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijke en de gegevensbeschermingsautoriteit ook toe post factum het toezicht uit te oefenen.
Het is geenszins de bedoeling dat de ambtenaar van de burgerlijke stand op het ogenblik van de aanvraag een controle moet doen van het (bewijsstuk van het) gerechtvaardigd belang. Dit is in de praktijk immers niet haalbaar gelet op het grote aantal dagelijkse aanvragen tot het afleveren van een afschrift of uittreksel. Bovendien komt de ambtenaar van de burgerlijke stand niet steeds tussen, aangezien er ook aanvragen gedaan kunnen worden via Just-on-web, waarbij de akten en uittreksels rechtstreeks uit de DABS worden opgevraagd. Ook de FOD Justitie, die optreedt als

une plate-forme informatique, outre l'établissement de l'identité (eID), au moins :

- si ledit demandeur possède l'une des qualités à l'égard de l'intéressé pour pouvoir avoir droit à une copie ou à un extrait : ce droit existe en effet uniquement pour l'époux ou l'épouse, le cohabitant légal, les ascendants ou les descendants au premier degré et les héritiers de l'intéressé, ou uniquement pour les héritiers si l'acte demandé contient une mention de la modification de l'enregistrement du sexe ; et

- si une raison est fournie pour la délivrance de la copie ou de l'extrait, notamment si un intérêt légitime est indiqué ; et

- si une pièce a été jointe lors de la demande à titre de preuve de l'intérêt légitime indiqué.

Cette information fera l'objet d'une journalisation par le SPF Justice. Les données sont conservées pendant dix ans.
Les personnes dont l'acte établit l'état civil pourront, par le biais de ces fichiers de journalisation, dès lors vérifier qui a demandé une copie ou un extrait et pour quelle raison (droit d'accès - RGPD).
La journalisation permet également aux intéressés, au responsable du traitement et à l'Autorité de protection des données de procéder au contrôle a posteriori.
L'objectif n'est nullement que l'officier de l'état civil doive procéder à un contrôle de (la pièce justificative de) l'intérêt légitime au moment de la demande. Dans la pratique, cela s'avère en effet irréalisable compte tenu du nombre important de demandes quotidiennes de délivrance d'une copie ou d'un extrait. De surcroît, l'officier de l'état civil n'intervient pas toujours, vu que des demandes peuvent également être faites via Just-on-web, auquel cas les actes et extraits sont directement obtenus à partir de la BAEC. En l'espèce, le SPF Justice, qui intervient en

gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke met de gemeenten, kan hier in de praktijk geen verregaande a priori controle op uitvoeren.

Dit betekent echter niet dat er geen a priori controle is op de gerechtvaardigde belangen. Het aanduiden van het gerechtvaardigd belang uit de lijst van artikel 1 van het besluit, waarover de Gegevensbeschermingsautoriteit advies heeft verleend, en het aanleveren van het bewijsstuk van dit gerechtvaardigd belang, dat in bijlage bij de aanvraag moet worden opgenomen, zorgt voor een eerst vorm van (a priori) controle.
Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke(n) om toezicht uit te oefenen op de verwerking van de gegevens. Het is echter niet noodzakelijk om dergelijke diepgaande controle a priori uit te voeren.
Door het uitgewerkte systeem is een zekere voorafgaande controle mogelijk. Het risico op een onrechtmatige verwerking van gegevens is hierdoor minimaal. Het risico op misbruik van het systeem wordt verder ook op verschillende manieren beperkt.
Zoals reeds hierboven toegelicht wordt het in eerste instantie beperkt door de verplichting tot documenteren van het verzoek en het loggen van de hogervermelde informatie van de verzoeker.
De verzoeker zal er bij de aanvraag ook op gewezen worden dat een raadpleging zonder gerechtvaardigd belang, een onrechtmatige raadpleging is, die aanleiding zou kunnen geven tot strafrechtelijke sancties zoals voorzien in artikel 222, 1°/2° van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (B.S. 05.09.2018).

Bovendien zal er, zoals reeds het geval is voor een raadpleging van de DABS, technisch voor gezorgd worden dat elke betrokkene kan nagaan welke personen er, op basis van een gerechtvaardigd belang, een afschrift of uittreksels van zijn akten van de burgerlijke stand heeft opgevraagd (o.b.v. de hogervermelde logbestanden). Dit maakt de opvraging van afschriften en uittreksels zeer zichtbaar, wat leidt tot een grote sociale controle.

tant que responsable conjoint du traitement avec les communes, ne peut, dans la pratique, pas non plus exercer de contrôle a priori poussé.
Cela ne signifie toutefois pas que les intérêts légitimes ne font l'objet d'aucun contrôle a priori. L'indication de l'intérêt légitime issu de la liste de l'article 1er de l'arrêté, sur laquelle l'Autorité de protection des données a rendu un avis, ainsi que la fourniture de la pièce justificative dudit intérêt légitime, qui doit être jointe en annexe à la demande, constituent une première forme de contrôle (a priori).
Il appartient au(x) responsable(s) du traitement d'exercer le contrôle sur le traitement des données. Il n'est toutefois pas nécessaire de procéder à un tel contrôle a priori approfondi.
Le système développé permet un certain contrôle préalable. De ce fait, le risque d'un traitement illicite de données est minime. En outre, le risque d'abus du système est également limité de différentes manières.

Comme déjà exposé ci-dessus, ce risque est tout d'abord limité par l'obligation de documenter la demande et de journaliser les informations précitées du demandeur.

Lors de la demande, le demandeur sera également informé qu'une consultation effectuée sans intérêt légitime est une consultation illicite susceptible de donner lieu à des sanctions pénales telles que prévues à l'article 222, 1°/2°, de la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel (M.B. 05.09.2018).
En outre, il sera veillé sur le plan technique, comme c'est déjà le cas pour une consultation de la BAEC, à ce que chaque intéressé puisse vérifier quelles personnes ont demandé une copie ou un extrait de ses actes de l'état civil sur la base d'un intérêt légitime (au moyen des fichiers de journalisation précités). Cela donne beaucoup de visibilité à la demande de copies et d'extraits, ce qui entraîne un contrôle social important.

Voor het overige zal er controle uitgevoerd worden bij een eventuele betwisting (en dus post factum; dit volgt uit de artikelen 6 j° 13 en 14 AVG). Het bewijs van het aanwezig zijn van een gerechtvaardigd belang uit de lijst belet de betrokkene immers niet om de rechtmatigheid van de aflevering ervan (nadien) te betwisten. De belangen van de betrokkene en van de ontvanger van het afschrift of uittreksel van de akte zullen dan tegenover elkaar worden afgewogen, rekening houdend met de concrete situatie.

Pour le surplus, un contrôle sera effectué lors d'une éventuelle contestation (et ce contrôle sera donc a posteriori ; cela découle des articles 6 *juncto* 13 et 14 du RGPD). La preuve de la présence d'un intérêt légitime issu de la liste n'empêche effectivement pas l'intéressé de contester (a posteriori) la licéité de la délivrance d'une copie ou d'un extrait. Les intérêts de l'intéressé et ceux du destinataire de la copie ou de l'extrait de l'acte seront alors mis en balance, compte tenu de la situation concrète.

Ik heb de eer te zijn,
Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige en zeer getrouwe dienaar,

J'ai l'honneur d'être,
Sire,
de votre Majesté,
le très respectueux et très fidèle serviteur,

De Minister van Justitie,

Le Ministre de la Justice,

P. VAN TICHGELT